

Név: _____ Osztály: _____

Év végi tudáspróba

1./ Sorold fel a házépítést leginkább befolyásoló öt tényezőt! (5 pont)

2./ A felsorolt építőanyagok közül melyik nem tekinthető hagyományosnak? Aláhúzással jelezd! (1 pont)

FA FÖLD/SÁR VÁLYOG VESSZŐ VASBETON

3./Keretezd be vagy húzd alá az alföldi (ócsai) ágasház jellemzőit! (5 pont)

falazat:	sárfal	boronafal	favázás sövényfal
tetőszerkezet:	ollóágasos-szelemenés	hosszúágasos-szelemenés	szarufás tető
tetőfedő anyag:	zsúp	nád	zsindelel
tűzelőberendezés:	kályha	kandalló	kemence
füstelvezetés módja:	nincs füstelvezetés	szabadkémény	kürtő a padlásra

4./Bemutatkoznak a konyhai cserépedények. Írd a nevüket a megfelelő helyre! (8 pont)

(*tányér, tejesköcsög, fazék, bokály, csupor, lábas, kuglófsütő, butella*)

- Nyílt tűzön és kemencében is fő bennem az étel. _____
- Lábaimat ugyan elvesztettem, de a nevemet megtartottam. _____
- Minden nap bennem gőzölög az asztalra tett étel. _____
- Borral kínálom a vendégeket. _____
- Pálinkát rejt feliratos hasam. _____
- Bennem alszik a frissen fejt tej. _____
- Én szolgálom fel a reggeli tejeskávét. _____
- Bordás bendőmben finom sütemény sül. _____

5./ Munkamegosztás (6 pont)

Reggel a gazda kiosztja mindenkinek az aznapi feladatát:

„Örzsé, ha kimostad a ruhákat, délre kaszáslevest főzz! Pista, takarítsd ki az istállót, és fogd be a lovakat, mert délelőtt kimegyek a mezőre, és megnézem, hogy haladnak a bátyáid az aratással! Julcsa, te menj ki az uraddal markot szedni, Mariska, te meg tedd rendbe a virágoskertet! Jani fiam, hajtsd ki a malacot reggeli után a falu alatti rétre! Boriska, te menj el a boltba sóért és gyufáért! Utána kiviszlek a mezőre, hogy hordhasd a vizet az aratóknak.”

Hogy hívják a gazda

feleségét: _____

eladó lányát: _____

menyét: _____

kislányát: _____

legény fiát: _____

kisfiát: _____

6./ Az ünnepek négy nagy csoportba sorolhatók. Melyik ez a négy csoport? Írj mindegyikhez 1-1 példát! (8 pont)

ünnepcsoportok neve			
példák			

7./ Jelöld X-szel azokat az eseményeket, amelyek ünnepek! (6 pont)

fonó	
keresztelő	
aratás	
lakodalom	
szőlőmetszés	
temetés	
malacórzés	
farsang	
kenyérsütés	
karácsony	
legényavatás	

8./ Írd a táblázat megfelelő részébe az állattartási módok jellemzői előtt álló számot! (9 pont)

- 1.: ridegpásztor, 2.: télen-nyáron, 3.: tejhaszna mellett munkaerejének hasznosítása,
 4.: Szent Mihálykor felfogadott pásztor, 5.: reggeltől estig, 6.: vagyongyarapítás,
 7.: gazda, 8.: tavasztól őszig, 9.: tej- és húshaszon

	szilajpásztorkodás	félszilaj-pásztorkodás	kezestartás
az állatok legelőn tartózkodása			
az állatok gondozója			
az állattartás oka			

9./ Kösd össze a gabonamunkák elnevezését az eszköz nevével, amelyet a munkavégzéshez használtak! (9 pont)

szántás	abrosz vagy zsák
boronálás	eke
vetés	fogasborona
magtakarás	kasza
aratás	sarló
marokszedés	henger vagy tövisborona
kévekötés	cséphadaró
gereblyezés	tarlógereblye (bögő)
cséplés	szalmakötél

10./ Minden korcsoportnak meghatározott helye és szerepe volt a falu közösségében. Karikázd be a mondatpárok közül az igaz állítások betűjelét! Ezekből összeolvashatod a fiatalok ismerkedési alkalmainak egyikét. (5 pont)

F	A gyermekek az iskola mellett liba- és malacpásztorkodással töltötték el a legtöbb időt.	H	A gyermekeknek a tanuláson kívül nem volt más feladatuk.
A	A serdülőkorúak még nem vettek részt a gazdasági munkában.	O	Serdülőkorban tanultak bele a felnőttkorban rájuk váró munkákba.
M	Az ifjak a serdülőkor elteltével szabadon járhattak kocsmába, bálba.	N	Az ifjúkorú leányok és legények csak az avatás után vehettek részt a közösségi szórakozásokban.
Ó	Az elismert gazdák a közösség életében is vezető szerepet vállaltak.	U	A felnőttek csak a család dolgaival foglalkoztak, a közösségben nem vállaltak feladatot.

Megfejtés: _____

11./ Bútorok képét látod. Válaszd ki a mellettük álló három névből a megfelelőt, és húzd alá! (8 pont)

P: sürgöny
R: szökröny
S: sodrony

U: vekni
Ü: véka
O: téka

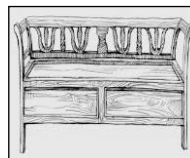
S: dikó
Z: vinkó
T: bakó

L: bögrés
K: tálás
B: tányéros

A: sublót
E: sámli
I: varsa

V: kaszni
G: agapé
P: kanapé

I: futószék
A: gyalogszék
B: állószék

T: szekrényes asztal
C: nagy asztal
D: kamarás asztal

Max. pontszám: **70**

0-24=1 elégtelen; 25-35=2 elégséges; 36-46=3 közepes; 47-57=4 jó; 58-70=5 jeles